Bogatyriov Peter Grigorievič (1893-1971) :)

Univerzitný profesor, DrSc., sovietsky etnograf, folklorista, teatrológ, prekladateľ, pedagóg.

Po skončení štúdia na Historicko-filologickej fakulte v Moskve roku 1918 tu i pôsobil, od roku 1921 v Berlíne, od 1923 v Prahe ako prekladateľ sovietskej zastupiteľskej misie a spolupracovník Moskovského literárneho múzea. V českých a slovenských archívoch zbieral materiál týkajúci sa Ruska. V rokoch 1936-1939 prednášal na Filozofickej fakulte UK v Bratislave, od 1940 na Filologickej fakulta Moskovskej štátnej univerzity, neskôr na Lomonosovovej univerzite. Čestný doktor KU v Prahe a UK v Bratislave. Venoval sa problémom teórie etnografie a folkloristiky, metodologicky obohatil štúdium ľudového divadla, zvykov, významne prispel k porovnávaciemu štúdiu slovanského folklóru. Prvý uplatnil semiotiku pri štúdiu ľudovej kultúry. Okrem teórie sa venoval i výskumu života a duchovnej kultúry Zakarpatskej Ukrajiny, problému dramatických prvkov v obradovom rodinnom a výročnom cykle, ľudovému divadlu, rozprávkam atď. Jeho práce, ktoré vyšli v 30. rokoch v ČSR aj v zahraničí, čerpali z českého, slovenského a ruského materiálu (*Češskij kukolnyj i russkij narodnyj teatr*, 1923). Pod vplyvom Moskovského lingvistického krúžku a Pražského lingvistického krúžku, ktorých bol členom, aplikoval princípy Saussurovej synchrónnej lingvistiky na etnografický a folklórny materiál. Skúmanie stavu tradície ho priviedlo k odhaľovaniu zmien funkcie etnografických a folklórnych javov. Rozlišuje funkciu javu a funkciu štruktúry jeho funkcií. Podľa Bogatyriova sú zmeny v štruktúre funkcií etnografických javov dôležitejšie ako zmeny ich foriem. Z vývinového hľadiska rozlišuje striedanie dominantných funkcií a zmeny v hierarchii štruktúry funkcií. Synchrónnu metódu uplatnil v práci *Actes Magiques, rites et croyances en Russie Subcarpatique* (1929).V dielach *Funkcie kroja na Moravskom Slovácku* (1937), *Lidové divadlo české a slovenské* (1940) prakticky aplikoval zásady funkčno-štrukturálnej metódy v etnografii. Semiotiku uplatnil pri štúdiu ľudového divadla a ľudového odevu. So spoluautorom a spolupracovníkom S. R. Jakobsonom stanovil v teoretickej štúdii *Die Folklore als eine besondere Form des Schaffens* (1929) zo semiotického hľadiska základné črty folklórnej tvorby ako samostatného umeleckého druhu. Do vedeckého diania na Slovensku vstúpil programovým článkom *Funkčno-štrukturálna metóda a iné metódy etnografie a folkloristiky* (Slov. pohľady 1935), v ktorom objasňuje postavenie funkčno-štrukturálnej metódy v systéme metód oboch disciplín. Bogatyriov bol členom pokrokového Spolku pre vedeckú syntézu.Funkčno-štrukturálnu metódu na Slovensku rozpracovali jeho žiaci Andrej Melicherčik, S. Kovačevičová, R. Mrlian. Po návrate do ZSSR sa naďalej venoval štúdiu slovenskej ľudovej kultúry. Jeho *Slovackije skazki* vyšli v 3 vydaniach (1949, 1950, 1955).V práci *Slovackije epičeskije rasskazy a lyroepičeskije pesni „Zbojnickij cikl"* (1963) sa zaoberal zbojníckou a jánošíkovskou tradíciou. Je autorom 286 štúdií a článkov, venovaných etnografii a folkloristike aj problémom z jazykovedy, literatúry a divadla. Do ruštiny preložil Haškovho *Dobrého vojaka Švejka.* Reedicie jeho prác vyšli vo viacerých krajinách, na Slovensku *Ľudové divadlo české a slovenské* (1976),v Čechách *Souvislosti tvorby* (1971).V ZSSR vydali súbor jeho prác *Voprosy teorii narodnogo iskusstva* (1971)s kompletnou bibliografiou od B. Beneša.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania